

Gminy mogą zaoszczędzić miliony złotych po wyroku dot. VAT

29 września 2015

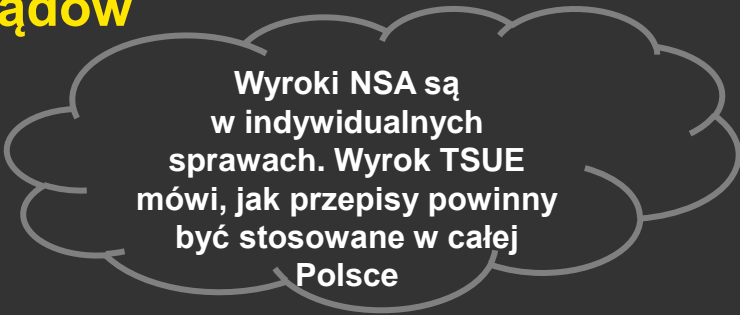
Dorota Pokrop, Agnieszka Tałasiewicz

EY

Building a better
working world

29 września 2015 r. został ogłoszony wyrok Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TSUE) w sprawie tzw. jednego podatnika VAT (Gmina Wrocław vs. Minister Finansów, sygn. C-276/14)

Pozytywna decyzja zrewolucjonizuje rozliczenia VAT polskich samorządów

Wyroki NSA są w indywidualnych sprawach. Wyrok TSUE mówi, jak przepisy powinny być stosowane w całej Polsce

An aerial photograph of the Palace of Culture and Science in Warsaw, Poland. The building is a tall, classical-style skyscraper with a prominent clock tower and a spire. It is surrounded by other modern buildings and a cityscape. The sky is blue with scattered white clouds. A semi-transparent white banner is overlaid across the middle of the image, containing the text "Gminy w Polsce – stan obecny" in bold black font.

Gminy w Polsce – stan obecny

Gminy i ich jednostki organizacyjne

GMINA

Jednostki budżetowe

(np. szkoły, ośrodki sportu, MOPS)

Zakłady budżetowe

(np. cmentarze, wod-kan)

Instytucje kultury

(np. muzea, ośrodki kultury)

Spółki komunalne

(np. transportowe, wod-kan, oczyszczanie miasta)

- ▶ Nie posiadają osobowości prawnej odrębnej od gminy
- ▶ Mają ograniczoną możliwość podejmowania samodzielnych decyzji
- ▶ Nie ponoszą ryzyka ekonomicznego

- ▶ Posiadają osobowość prawną
- ▶ Mają możliwość podejmowania samodzielnych decyzji
- ▶ Ponoszą ryzyko ekonomiczne (choć instytucje kultury w ograniczonym zakresie)

Obecna praktyka dot. traktowania jednostek organizacyjnych gmin dla celów VAT

- ▶ Każda jednostka organizacyjna odrębnym podatnikiem VAT, czyli odrębnie traktowane są:
 - ▶ Gmina
 - ▶ Każda jednostka budżetowa (np. każda szkoła osobno)
 - ▶ Każdy zakład budżetowy
 - ▶ Każda instytucja kultury
 - ▶ Każda spółkachyba, że nie przekraczają 150 tys. zł obrotu rocznie – wówczas nie rejestrują się na VAT

- ▶ EFEKT na przykładzie Warszawy – 1026 jednostek, które mogą być podatnikami VAT

<ul style="list-style-type: none">▶ Miasto▶ 919 jednostek budżetowych	<ul style="list-style-type: none">▶ 12 zakładów budżetowych▶ 68 instytucji kultury	<ul style="list-style-type: none">▶ 26 spółek
--	---	--

Definicja podatnika dla celów VAT

- ▶ **Art. 15 ust. 1** ustawy o VAT (od 1 maja 2004 r.)

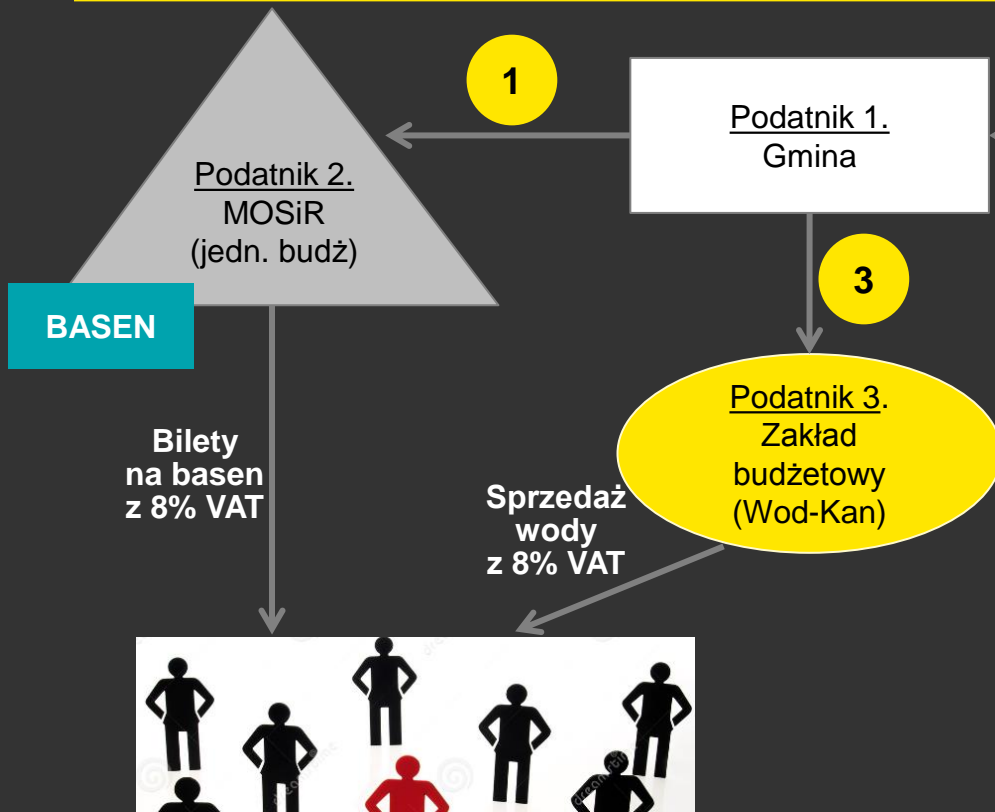
Podatnikami są osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne, wykonujące samodzielnie działalność gospodarczą, bez względu na cel lub rezultat takiej działalności.

**SKORO BRAK SAMODZIELNOŚCI I PONOSZENIA RYZYKA EKONOMICZNEGO,
TO BRAK ODRĘBNEGO PODATNIKA**

Uchwała NSA z 24.06.2013 r.
(I FPS 1/13) – jednostka
budżetowa NIE jest odrębnym
podatnikiem VAT

Wyrok Trybunału Sprawiedliwości
Unii Europejskiej (TSUE)
w sprawie Miasto Wrocław
(C-276/14 – 29.09.2015)

To gdzie był problem?

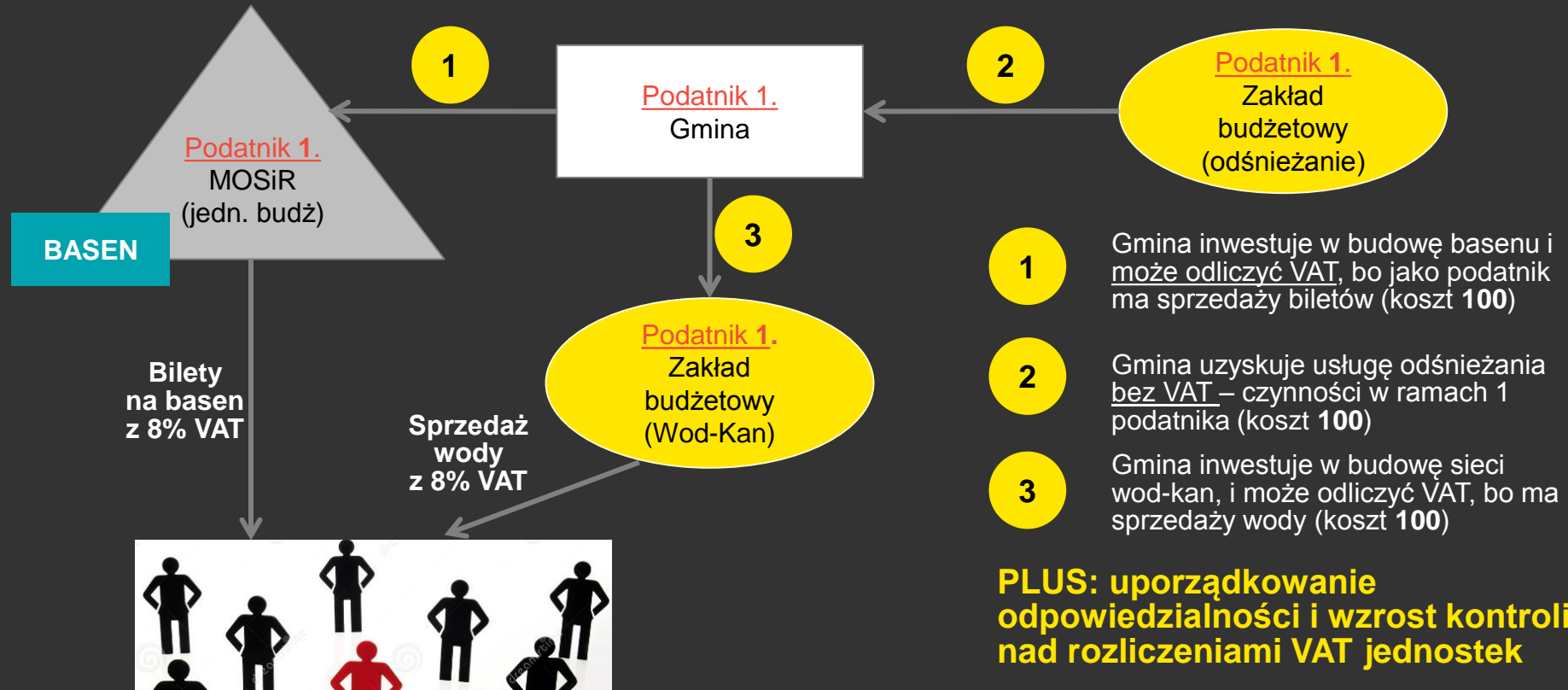
- 1** Gmina inwestuje w budowę basenu, ale nie ma sprzedaży biletów – VAT na zakupie nieodliczalny (koszt 123)
- 2** Gmina kupuje usługę odśnieżania – VAT nieodliczalny (koszt 123)
- 3** Gmina inwestuje w budowę sieci wod-kan, ale nie ma sprzedaży wody – VAT na zakupie nieodliczalny (koszt 123)

PLUS: rozdrobnienie odpowiedzialności i brak kontroli nad rozliczeniami VAT jednostek

A street view in a European city, likely Prague, showing classical architecture. The buildings are light-colored with arched windows and balconies. In the background, a church with a prominent dome and a golden spire is visible against a cloudy sky. A semi-transparent white banner is overlaid across the middle of the image, containing the title text.

Skutki przełomowego wyroku TSUE dla gmin

Jeden podatnik VAT

Efekty – NEUTRALNOŚĆ VAT

Jeśli sprzedaż jest opodatkowana VAT to podatek VAT związany zakupami wykorzystywanymi do tej sprzedaży jest ODLICZALNY

- ▶ **Możliwość występowania o zwrot VAT od wydatków inwestycyjnych i bieżących związanych ze sprzedażą opodatkowaną nawet za ostatnie 5 lat (2010-2015)**
- ▶ **Możliwość bieżącego odliczania VAT od obecnie realizowanych wydatków**
- ▶ **Brak obciążenia VAT usług „wewnętrznych” w ramach gminy**

- ▶ **Więcej pieniędzy na przyszłe inwestycje i wydatki bieżące**
- ▶ **Wzrost możliwości absorpcji dotacji**

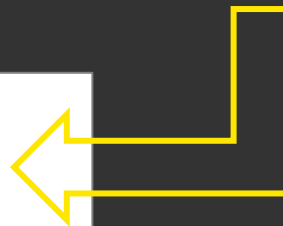

Efekty – KONIECZNOŚĆ DOSTOSOWANIA

Obecnie rozliczenia są rozdrobnione - potrzebna centralizacja

- ▶ Konieczność wdrożenia nowych procedur i odpowiedzialności
- ▶ Nowy obieg dokumentów
- ▶ VAT w jednostkach poniżej 150 tys. zł obrotu
- ▶ Potrzeba uspojnienia systemów finansowo-księgowych
- ▶ Nowy sposób liczenia tzw. współczynnika VAT
- ▶ Przeszkolenie pracowników
- ▶ Konieczna ocena wpływu na dotacje

▶ **Ważny tzw. okres przejściowy**

Temat KKS-u w gminie

Art. 9 § 3 KKS: „*Za przestępstwa skarbowe lub wykroczenia skarbowe odpowiada, jak sprawca, także ten, kto na podstawie przepisu prawa, decyzji właściwego organu, umowy lub faktycznego wykonywania zajmuje się sprawami gospodarczymi, w szczególności finansowymi, osoby fizycznej, osoby prawnej albo jednostki organizacyjnej niemającej osobowości prawnej, której odrębne przepisy przyznają zdolność prawną*”

Na podstawie przepisów o finansach publicznych odpowiedzialność za sprawy finansowe gminy ponosi kierownik jednostki oraz główny księgowy:

- ▶ Kierownik jednostki - przepisy prawa przyznają mu rolę szczególną, czynią go odpowiedzialnym za całość gospodarki finansowej, nakładają określone obowiązki dotyczące rachunkowości, zamówień publicznych i kontroli finansowej
- ▶ **Kierownikiem jednostki w gminie jest wójt, burmistrz, prezydent miasta**
- ▶ Główny księgowy jednostki sektora finansów publicznych – powierza mu się obowiązki i odpowiedzialność w zakresie:
 - ▶ Prowadzenia rachunkowości jednostki
 - ▶ Wykonywania dyspozycji środkami pieniężnymi
 - ▶ Dokonywania wstępnej kontroli:
 - ▶ Zgodności operacji gospodarczych i finansowych z planem finansowym
 - ▶ **Kompletności i rzetelności dokumentów dotyczących operacji gospodarczych i finansowych**

W GMINIE OBOWIĄZKI TE SPOCZYWAJĄ NA SKARBNIKU.

Procedury ważne bo... można właściwie alokować odpowiedzialność KKS

Wdrożenie wyroku TSUE to wzrost odpowiedzialność wójtów, burmistrzów, prezydentów miast, a także skarbników, którzy staną się odpowiedzialni za skonsolidowane rozliczenia VAT

- ▶ **Niezbędne jest wprowadzenie odpowiednich procedur wewnętrznych i podziału obowiązków**
- ▶ **Ograniczenie zakresu odpowiedzialności karnej skarbowej:**
 - ▶ **Odpowiedzialność karna skarbową przypisaną (FAKTYCZNIE I FORMALNIE) tylko do tych pracowników, którzy są rzeczywiście zaangażowani w proces przygotowywania rozliczeń podatkowych gminy, tj. są osobami decyzyjnymi i nadzorującymi - odpowiedzialnymi za nadzór nad przestrzeganiem zasad obowiązujących w gminach (wydawanie poleceń w sprawach podatkowych)**
 - ▶ **Krąg osób odpowiedzialnych za rozliczenia podatkowe ograniczony i jasno określony, co pozwala na uniknięcie ukarania jednocześnie kilku osób za jeden czyn**
- ▶ **Ograniczenie ryzyka odpowiedzialności karnej skarbowej dla kierownika jednostki oraz głównego księgowego:**
 - ▶ **Sprawy dotyczące rozliczeń podatkowych (w tym podpisywanie zeznań podatkowych) są organizacyjnie wyłączone z zakresu zadań operacyjnych i nadzorczych wójta, burmistrza, prezydenta miasta**
 - ▶ **Obowiązki w zakresie rozliczeń podatkowych gminy są PISEMNIE powierzone określonym jednostkom organizacyjnym w ramach struktury organizacyjnej gminy, a skarbnik pełni rolę nadzorczą**

Kontakty

Dorota Pokrop
Dyrektor

Tel.: +48 22 557 73 39
E-mail: dorota.pokrop@pl.ey.com

Agnieszka Tałasiewicz
Partner

Tel.: +48 22 557 72 80
E-mail: agnieszka.talasiewicz@pl.ey.com

EY | Assurance | Tax | Transactions | Advisory

O firmie EY

EY jest światowym liderem rynku usług profesjonalnych obejmujących usługi audytorskie, doradztwo podatkowe, doradztwo biznesowe i doradztwo transakcyjne. Nasza wiedza oraz świadczone przez nas najwyższej jakości usługi przyczyniają się do budowy zaufania na rynkach kapitałowych i w gospodarkach całego świata. W szeregach EY rozwijają się utalentowani liderzy zarządzający zgranymi zespołami, których celem jest spełnianie obietnic składanych przez markę EY.

W ten sposób przyczyniamy się do budowy sprawniej funkcjonującego świata. Robimy to dla naszych klientów, społeczności, w których żyjemy i dla nas samych.

Nazwa EY odnosi się do firm członkowskich Ernst & Young Global Limited, z których każda stanowi osobny podmiot prawny. Ernst & Young Global Limited, brytyjska spółka z odpowiedzialnością ograniczoną do wysokości gwarancji (company limited by guarantee) nie świadczy usług na rzecz klientów.

Aby uzyskać więcej informacji, wejdź na www.ey.com/pl

EY, Rondo ONZ 1, 00-124 Warszawa

© 2015 EYGM Limited.
Wszelkie prawa zastrzeżone.

Niniejsza publikacja została sporządzona z należytą starannością, jednak z konieczności pewne informacje zostały podane w skróconej formie. W związku z tym publikacja ma charakter wyłącznie orientacyjny, a zawarte w niej dane nie powinny zastąpić szczegółowej analizy problemu lub profesjonalnego osądu. EY nie ponosi odpowiedzialności za jakiegokolwiek straty powstałe w wyniku czynności podjętych lub zaniechanych na podstawie niniejszej publikacji. Zalecamy, by wszelkie przedmiotowe kwestie były konsultowane z właściwym doradcą.